ANUL VIII.—No. 2217

EDIȚIA ANTEIA

DUMINICA 4 IUNIE 1895.

Adevĕrul

Să te ferești Române de cuiŭ strein în casă

V. Alexandri.

ADMINISTRAȚIA
PASAGIUL BĂNCEÏ NAȚIONALE (CASELE KARAGEORGEVICI)

Director politic: ALEX. V. BELDIMANŬ

REDACȚIA
PASAGIUL BĂNCEI NAȚIONALE (CASELE KARAGEORGEVICI)

CU CINE?

C nservatoriĭ cel puțin aŭ rușinea să nu maĭ facă apel la forțele socialiste și democratice. Aceeași pudoare însă nu o aŭ și liberaliĭ, carĭ din cînd în cînd, caută să ne arate absurditatea politiceĭ noastre, grație căreia partidul conservator se perpetuează la putere, iar biețiĭ liberalĭ rămîn caraghioși cu dințiĭ la stele.

Cînd cine-va te dojenește, trebuie firește să'l întrebĭ cu ce drept face aceasta? Ce autoriză dar pe liberalĭ să ne țină acest limbagiŭ? Avem noĭ vre-o alianță făcută, avem ceva de comun între noĭ, afară doar că ne războim și eĭ și noĭ contra rușineĭ de-a avea pe conservatori la putere?

Socializmul romîn e știut că este bazat pe lupta de clase dintre proletariat și burghezie. Cînd și liberalĭ și conservatorii sînt fiĭ aĭ aceleași mizerabile clase stăpînitoare romîne, mă întreb ce ar căuta socialiștiĭ ca să se alieze cu una din slehtele clase stăpînitoare, în potriva celeĭ alte?

Democrația romînă, în același timp, are în programul eĭ o sumă de revendicărĭ, care nefigurînd în programul liberal, mă întreb, sub ce cuvînt ea s'ar alia cu liberaliĭ contra conservatorilor?

Și socializmul și democrația aŭ însă în primul loc al programuluĭ lor agitațiunea pentru *votuĭ universal*. In această privință măcar liberaliĭ fac eĭ vre-o mișcare? Dacă partidul liberal ar veni cu noĭ ca să agite ideia *sufragiuluĭ universal*, incontestabil că conlucrarea împreună s'ar impune și venirea partiduluĭ liberal la putere însemnînd reușita idealuluĭ scump nouă firește că atît socializmul cît și democrația ar fi datoare să lupte din răsputerĭ pentru doborîrea conservatorilor.

Orĭ și cine însă știe că liberaliĭ fug de *votul universal*, cum fug de el și conservatoriĭ. Atuncĭ pentru ce, ne întrebăm, le-am da noĭ mînă de ajutor? La această întrebare nĭ se răspunde: Pentru că *avem la putere un guvèrn reacționar, și care calcă legile și constituția*.

Pentru ca liberaliĭ să ne poată ține acest limbagiŭ ar trebui să ne fi dovedit cu trecutul lor, că guvernul liberal s'a purtat maĭ bine ca acesta de azĭ, și cel puțin să ne dea chezășiĭ temeinice că pe viitor nu se va purta tot așa de răŭ cum s'a purtat înainte de 1888, și maĭ bine chiar de cum se port de mizerabil conservatorii.

In deplină cinste și dreptate, putem noĭ spune că s'a îndeplinit acest lucru de partidul liberal?

Incontestabil că nu!

Atuncĭ se pune întrebarea, ce interes are oare țara, ce interes avem noĭ socialiștiĭ și democrațiĭ să schimbăm răŭ pe răŭ, mizerabil pentru mizerabil, pe reacționarul stupid Lascar Catargiŭ cu reacționarul mic la suflet și pestriț la mațe Dumitru Sturza? Un proverb romînesc spune: *Schimbarea Domnilor, bucuria nebunilor.* — Cînd pentru ideele democratice și socialiste, venirea la putere a liberalilor nu însemnează nicĭ cel maĭ mic pas înainte, încă odătă, ne punem întrebarea, pentru ce ne-am amestece noĭ în această ceartă de familie dintre reacționariĭ liberalĭ și conservatoriĭ reacționarĭ?

Liberaliĭ firește că aŭ dreptul să facă orĭ și ce poftesc ca să vină la putere. Pot să amenințe pe rege, să'ĭ lingă tălpile și toate părțile corpuluĭ, pot să se agite și să facă scandal; în totul și în toate: *treaba Domniilor-lor*. Vor veni la putere, ne vor găsi adversarĭ, cum le sîntem și acuma, și lupta o vom continua înainte tot cu atîta credință și neabatere, ca și acum. Vor rămîne în opozițiune, acelaș lucru se va întîmpla. Nu vom înceta de a lovi în eĭ ca și în conservatorĭ, luptînd pe de o parte a-ĭ discredita și pe uniĭ și pe alțiĭ, și pe de altă parte de a alcătui un curent puternic popular pentru căpătarea *votuluĭ universal*. Odată curentul format, fie liberaliĭ la putere, fie conservatorii, eĭ vor fi nevoițĭ să primească această reformă care li se va impune în afară de lupta parlamentară.

Pînă atuncĭ, pînă cînd liberalii se feresc să pomenească măcar de *votul universal*, noĭ avem dreptul să-ĭ întrebăm ce va să zică dragostea cu care ne plictisesc, dragoste de muere bătrînă, care ar voi să-șĭ întinerească simțurile ruinate, cu iubirea tînără a unor grupărĭ entuziaste, neconrupte și neconruptibile?

Const. Mille.

Exproprierile

Timpul ne dă oare-care explicațiĭ asupra hotărîreĭ Direcțieĭ căilor ferate de a nu maĭ construi gara centrală. Pare că juriul, care hotăra prețul terenurilor expropriate de la Grozăveștĭ, ajunsese să acorde expropriaților pînă la 40 de leĭ metru pătrat, pentru un pămînt viran și băltos care nu făcea maĭ mult de 2 leĭ.

Natural, Direcția căilor ferate a făcut bine să nu primească asemenea condițiĭ exorbitante, dar asta o îndreptățea oare să *renunțe* la aplicarea legeĭ? De cînd o Direcție a uneĭ ramurĭ de activitate a statuluĭ a căpătat ea o putere maĭ mare de cît parlamentele, de cît o lege votată și promulgată?

Ințelegeam că Direcția să *amîne* construirea găreĭ, pînă ce s'ar fi pus capăt atot puterniciei juraților, dar s'o *suspende*, asta n'o putea face.

In ce privește modificarea cerută de *Timpul* în materie de expropriere, adică Curte de casație să poată judeca și *fondul* nu numaĭ *forma* proceselor iscate de lăcomia proprietarilor unițĭ cu jurațiĭ, o aprobăm și noĭ. E un adevărat scandal să vezĭ cum se risipește banul public cînd e vorba de exproprierĭ.

Mai ales că mulțĭ dintre jurațĭ, pe lîngă gheșefturĭ, maĭ aŭ în vedere și deosebitele motive politice.

De sînt conservatorĭ, vor să'șĭ cumpere voturĭ cu baniĭ publicĭ, de sînt liberalĭ, caută să răstoarne guvernul ațițînd și satisfăcînd lăcomia celor expropriațĭ.

Noĭ am spus'o deja, de și unele ziareșĭ-aŭ plătit ridicolul să ne dezmintă, că exproprierea caselor de pe traseul bulevarduluĭ Colțea dăĭ naștere la cele maĭ scandaloase speculațiĭ politico-gheșeftare.

Probă că bulevardul care trebuia să se construiască în vara asta stă pe loc și nu se știe cît va maĭ sta ast-fel.

Prin urmare, găsind că purtarea Direcțieĭ C. F. e ilegală la culme, sîntem de acord cu *Timpul* că și puterea exorbitantă a juraților de exproprierĭ trebue limitată.

Lynx

DIN CARNET

Școlile private

Pentru fiiĭ și fiicele privilegiaților, alăturĭ de școalele publice ale statuluĭ și ale comunelor, s'aŭ înființat școlĭ particulare unde se poate dobîndi o instrucțiune conform programelor statuluĭ.

Nu cunosc în toate amănuntele întreaga organizație a tuturor acestor școli de fete și de băețĭ, destinate înalteĭ burgheziĭ, nu cunosc cum se predaŭ cursurile, cum sînt respectate programele și cum se aplică principiile cele maĭ incontestabile ale pedagogieĭ; știu numaĭ că statul, adică ministerul de instrucțiune n'are ochiul destul de atent și controlul destul de energic asupra acestor școlĭ ale privilegiuluĭ.

Avem înaintea noastră programul de examene al institutuluĭ de fete Bolintineanu și din el constatăm că aceste examene se vor ține între 6 și 15 Iunie și adică: elevele din clasele I, II, IV și V vor fi examinate în timp de 11 zile, elevele din clasa III 12 zile, elevele din clasa VI 9 zile, *iar elevele din clasa 7-a vor da examen de toate obiectele într'o singură zi, la 5 Iunie.*

Am rămas nedumerițĭ și ne-am întrebat dacă este pedagogic acest sistem și dacă examenele din institutul Bolintineanu pot fi serioase. Căcĭ, este cu totul neadmisibil ca un număr cît de restrîns de eleve să poată fi examinate într'o singură zi adică în interval de 8 ore și asupra tuturor materiilor din program. Pe lîngă considerantul seriozitățeĭ examenuluĭ, maĭ e de observat că aceea ce se face la numitul institut este o adevărată tortură a minților fragede pe care direcțiunea le silește să stea într'o încordare periculoasă și să fie preocupate în același timp de atîtea subiecte, de atîtea materiĭ deosebite.

Credem că aci este rolul ministeruluĭ ca să intervie și să restabilească ordinea atît în programul examenelor cît și al studiilor.

Institutele particulare bine voiască a îngriji maĭ mult și maĭ bine de sănătatea copiilor.

Memphis.

TIPURI

Bragagiul modern

Cine și'ar fi închipuit ca pînă și în materie de bragă omenirea trebuia să realizeze progrese.

Braga, această „șampanie bulgărească" precum o numesc zeflemiștiĭ, a fost lăsată, din moșĭ din strămoșĭ, ca să fie vîndută în donițĭ de lemn nevăpsit, alăturĭ cu inevitabila limonadă îngălbenită cu șofran Din cea maĭ fragedă copilărie, bragagiul turc ne-a mîncat vara urechile cu armonioasele strigăte: „țe maĭ bragulița bunaaaa! Aĭ la șampaniea rețee! Rețe, dulțe limunada!" Și tot așa maĭ departe.

Dar timpul care le înghite toate a înghițit și dorințele legendare, pentru a face loc bragagiuluĭ saŭ limonagiuluĭ din față. In locul donițelor a apărut instrumentul pe care 'l vedețĭ, instrument elegant, învelit în alamă galbenă, lustruit și curat, iar de jur împrejur stau atîrnate paharele și tinichelele de băut. Instrumentul alunecă pe patru roate, iar neguțorul circulă prin tot orașul stîrnind admirația copiilor și lătratul cîinilor.

Bragagiul modern este unul singur la părințĭ în toțĭ Bucureștiĭ și e mîndru de progresul realizat.

Cucoane Lascăre, pînă și bragagiiĭ fac pașĭ înainte!

Vardalabum.

SEZONUL BAILOR

Mult așteptatul sezon a sosit. Sînt oamenĭ pentru carĭ restul anuluĭ e numaĭ o umplutură în viață, un pretext pentru a aștepta sezonul băilor.

Și nu există serbare națională saŭ religioasă, aniversare, dată importantă din an pentru care să se facă atîtea preparative: banĭ de cheltuială, toalete, preparative de tot soiul cîte se fac pentru acest mult așteptat sezon.

Economiile din cursul anuluĭ nu ajung, iar cămătariĭ așteaptă sezonul ca pe Mesia, căcĭ acum se angajează pe nimic bijuteriile și mobilele, se scompteazā lefurile. Nicĭ într'o vreme creditele de tot soiul nu sînt asediate de cererĭ maĭ numeroase de împrumuturĭ ca în lunile Maiŭ și Iunie.

In toate țările din lume pleacă lumea la băĭ și la aer curat, dar nicăerĭ nu se întîmplă ca la noĭ, nu se vede atîta lume strămutată din loc, cu atîta alaiŭ și cu atîtea cheltuelĭ.

E o adevărată fugă, o adevărată emigrație în masă, pare c'ar năvăli turciĭ și tătariĭ prin tîrgurĭ, iar Călimăneștiĭ, Slănicurile, Cîmpina, Sinaia, Bușteni, Cîmpu-Lung, Govora, Bălțăteștĭ, Agapia și alte localitățĭ, ar fi cetățĭ întărite, între zidurile cărora populația orășenească poate să se adăpostească.

* * *

Și ceea ce-ĭ maĭ curios, e faptul că lumea care muncește din greŭ pe cîmp, în ateliere, în birourĭ, orĭ unde se cere muncă multă în schimbul uneĭ plățĭ derizoriĭ, acea lume nu se plînge atît de oboseală și de puterĭ sleite, cît se pling trîntoriĭ de toate speciile, cuconeturile, politicianiĭ, etc.

Culisele politiceĭ și ale teatrelor, saloanele, cluburile de joc de cărțĭ, toate aceste cuiburĭ în care se traficheazā, se joacă, se danțează, se intrighează, îșĭ revarsă locuitoriĭ lor spre aer curat, în localitățile de băĭ, cum se ivesc primele raze ale soareluĭ de vară.

Valsul, masa verde, băncile parlamentelor, reprezentațiile teatrale, staŭ în strînsă legătură cu sulfurele, cu iodul, cu ferul, cu aerul curat.

Ce mănîncă cele d'întîiŭ iarna din sănătate, redaŭ cele din urmă vara.

* * *

Și cu toate astea, sînt miĭ și miĭ de ființĭ plăpînde, anemice, care aŭ moștenit toate relele fizice pe care le-aŭ transmis veacurĭ de robie și de exploatare nemiloasă, zecĭ de miĭ de copilașĭ carĭ trăesc numaĭ cu un suflet amărît, cărora băile și aerul curat le-ar reda puțină energie în trupul sleit, puțină roșeață pe figura lor de ceară. La aceĭa nimenĭ nu se gîndește.

Eĭ se vor înăduși în cuptoarele orașelor, vor respira miazme de canale și de maidane băltoase și muldare.

Eforia spitalelor civile a luat nobila și frumoasa hotărîre de a fonda un mic spital pentru copiiĭ rachiticĭ pe malurile laculuĭ Tichir-Ghiol din Dobrogea. Dar ce înseamnă un spital de o sută saŭ două de paturĭ chiar, față de numărul colosal al micuților carĭ se sting prin orașe?

* * *

Muritorĭ fericițĭ și voĭ mame care vă creștețĭ copiiĭ în mătase și cu guvernante din cele patru părțĭ ale lumeĭ, dacă ațĭ economisi o toaletă din cele zece pe care le pregătițĭ pentru băĭ, dacă din ploaea de aur pe care o vețĭ cheltui maĭ mult pentru plăcerĭ deșarte de cît pentru sănătate ar cădea numaĭ o rouă pentru miciĭ rachiticĭ, multe mame sărace v'ar bine-cuvînta și la iarnă vor fi mult maĭ puține crucĭ pe morminte de copiĭ.

In toate țările din lume s'aŭ adunat banĭ și s'aŭ fundat instituțiĭ menite să îndrumeze spre munțĭ și spre malurile măreĭ coloniĭ de copiĭ bolnavĭ de-aĭ sărăcimeĭ; numaĭ la noĭ nu s'a făcut nimic.

* * *

S'au dat balurĭ și s'aŭ deschis subscripțiĭ pentru toate nenorocirile întîmplate peste nouă țărĭ și nouă mărĭ, pentru îmbunătățirea raseĭ cailor, pentru ridicarea de statuĭ politicianilor huiduițĭ și înjurațĭ în timpul vieței, dar nimenĭ nu s'a gîndit un moment la generațiile întregĭ de copiĭ, care se prăpădesc fiind-că nu aŭ un dram de aer curat să respire.

Nu s'ar putea găsi oare cîte-va inimĭ generoase care să ia inițiativa fundăreĭ uneĭ societățĭ protectoare a copiilor bolnavĭ? Admitem căĭ necesar să se protejeze animalele, dar de ce n'am acorda un sentiment de milă și de protecție și copiĭ lor săracĭ, fie chiar asimilîndu-ĭ cu animalele, confundîndu'ĭ în inima noastră la un loc cu ele.

* * *

Și nicĭ o dată nu s'ar găsi un moment maĭ propriu pentru fundarea uneĭ asemenea asociațiĭ de cît acum cînd toată lumea pleacă la băĭ.

Prin toate gările s'ar putea aduna banĭ pentru copiiĭ bolnavĭ. Dacă o mînă s'ar întinde spre ușile vagoanelor ticsite, pline de zgomot de fericire, de lume care fuge de iadul orașelor pentru a sbura spre raiul băilor, multe piese albe și galbene ar cădea în aceste mîinĭ întinse.

Unde's surorile de caritate care să cearā călătorilor din gărĭ:

— Pentru a trimite la băĭ pe copiiĭ săracĭ și bolnavĭ, Doamnelor și Domnilor!

Index.

Gara centrală

S'a încins o interesantă discutie între ziarele opozante și cele guvernamentale în privința renunțăreĭ la construirea găreĭ centrale. Pe cînd opozanțĭ pretind că e gheșeft la mijloc și că D-niĭ de la Direcție dimpreună cu favorițiĭ Dumnealor aŭ traficat și aŭ speculat cît aŭ putut, ziarele guvernamentale afirmă că, în adevăr, gheșeft a fost, dar că nu Direcția e vinovată, ci jurațiĭ carĭ aŭ oferit expropriaților prețurĭ fabuloase.

Nu știm precis cine are dreptate, ba noĭ sîntem dispușĭ a crede că dreptatea e din amîndouă părțile, că gheșeft s'a făcut și de uniĭ și de alțiĭ, că toțĭ cîțĭ aŭ umblat cu borcanul cu miere și-aŭ lins degetele în urmă.

Așa, sîntem informațĭ că, în unele cazurĭ, Direcția, adică advocatul Direcțieĭ însărcinat să pledeze înaintea tribunalelor, a încurajat de multe orĭ amînările pentru ca expropriațiĭ să cîștige timp și să poată beneficia de expirarea termenuluĭ de 6 lunĭ după care Direcțiunea nu maĭ poate renunța la expropriere. Alaltăerĭ chiar s'a judecat de către secția III-a a tribunaluluĭ Ilfov un proces de expropriere foarte important atît ca punct de vedere juridic cît și ca valoare. Procesul era între D. dr. Cantacuzino și Direcția Căilor ferate si se judeca acuma după maĭ multe amînărĭ.

Persoane inițiate în secretele serviciuluĭ contencios de la căile ferate afirmă că în momentul în care s'a hotărît ca să nu se maĭ construia că gara centrală la Procopoaia, Direcțiunea ar fi putut renunța la expropierea terenuluĭ D-luĭ Cantacuzino, fiind-că nu trecuse încă cele 6 lunĭ după care renunțarea nu se maĭ poate face, și, dacă renunțare nu s'a făcut și dacă procesul a fost tot mereŭ amînat aceasta s'a întîmplat pentru ca cele 6 lunĭ să se împlinească iar proprietarul să poată cere, în urmă, despăgubirĭ fabuloase Direcțiuneĭ.

Atît este de adevărat aceea ce spunem că, în momentul în care s'a hotărît facerea exproprierilor, toțĭ proprietari s'aŭ opus în principiŭ; cînd, însă, Direcțiunea a publicat renunțarea la construirea găreĭ, toțĭ aceĭ proprietarĭ refuză să'șĭ primească terenurile înapoĭ.

Nicĭ vorbă că e un gheșeft la mijloc, gheșeft din partea juraților, gheșeft din partea proprietarilor expropriațĭ, gheșeft la Direcție.

Și toțĭ aceștĭ gheșeftarĭ se numesc între eĭ «moral».

Dragoș.

„ȚAREI"

Ziarul *Țara* într'un stil de perfect grăjdar, aduce în discuțiune, lucru care desigur nu interesează pe public, tiragiul *Adevĕruluĭ*, și propune o verificare a registrelor ambelor ziare—*Țara* și *Adevĕrul*—pentru a se constata dacă tiragiul nostru a fost redus pe jumătate.

Ca să o tăiem scurt, declarăm că primim propunerea *Țăreĭ*, pentru ca să dovedim:

1) Că *Adevĕrul*, nu trage astăzĭ maĭ puțin de cît trăgea în aceeași epocă corespondentă în aniĭ 1894, 1893 și 1892;

2) Că actualmente tiragiul *Adevĕruluĭ* este cel maĭ mare față de toate ziarele à 10 banĭ și cel puțin egal dacă nu maĭ mare ca al ziarelor cu 5 banĭ din Capitală afară de *Universul*;

3) Că importanța afacerilor făcute de *Adevĕrul* în decursul anilor 1892, 1893 și 1894 întrece pe a tuturor celorlalte ziare, afară de *Universul* care nu face propriŭ zis numaĭ ziaristică.

4) Ca în toțĭ aniĭ sus menționațĭ ziarul *Adevĕrul* și-a încheiat bilanțul cu cîștig saŭ cel puțin fără nicĭ un deficit și în sfîrșit;

5) Că ziarul *Adevĕrul* nu datorește pe piață absolut nicĭ o sumă și că a făcut față tuturor angajamentelor care necesitează o întreprindere de cel puțin 150,000 de leĭ anual.

Aceleași punte se vor constata și pentru *Țara* și primim ca expert să fie orĭ și ce persoană o va propune ziarul conservator cu obligațiune pentru *Țara* ca să publice în corpul ziaruluĭ rezultatul ancheteĭ făcut la administrația sa și la administația noastră.

Dacă propunerea este primită, cu începere de Lunĭ 5 Iunie registrele *Adevĕruluĭ* sînt la dispozițiunea persoaneĭ ce o va designa *Țara*.

M.

SATIRA ZILEI

O nouă profesiune

Erĭ a venit la mine un Domn, căruia servitorul i'a zis individ, și mi'a lăsat o cartă de vizită pe care sta scris cu niște gotice de toată frumusețea: „*X. Z. jurat de exproprierĭ*".

M'am luat cu mîinele de păr, și slavă Domnuluĭ că eŭ nu sînt cheĭ ca D. Carp or ca D. Ventura de la *Timpul*.

Jurat de exproprierĭ?! .. Parol că era jurat de exproprierĭ!

Am auzit de multe meseriĭ în lumea aceasta, am auzit că există un oare-care Geraudel care face, cum am zice, pe primul-procuror și niminea nu'l aresteazā pentru uzurpație de funcțiune. Am maĭ auzit că există martorĭ de profesie carĭ staŭ pe la tribunale și jură pentru 5 leĭ că aŭ azistat la nașterea luĭ Napoleon I, că aŭ botezat pe căpitan Costache și că aŭ ținut în brațe pe regina Victoria. Am auzit că la 1895 ar fi existînd în țara romînească un prim-ministru anume Lascăr Catargiu care scrie cu chirilice și care, în materie de studiĭ, posedă un certificat de 1½ clasă primară liberat de către dascălul Chiosea din satul Golășeĭ. Dar n'am auzit încă de profesia juraților de exproprierĭ.

Trăit-am s'o văz și p'asta, căcĭ vorba ăluia: mu te maĭ vede omul cît trăește.

Vax.

LA JURAȚI

Ierĭ s'a judecat înaintea juraților un proces de presă.

Toată lumea a rămas penibil impresionată de o ciudată măsură ce s'a inaugurat cu ocazia asta la Curtea cu jurațĭ; ziaristul, care în definitiv era chemat în judecată de un particular—și ce particular!—a fost poftit să ocupe loc în banca închisă și păzită de jandarmĭ, bancă pe care aŭ făcut-o celebră Zdrelea și Mărunțelu, și unde, cu un moment înainte, lumea putea admira figura escrocului Kirschen.

Dacă legile noastre permit ca or-ce zevzec să poată să te cheme, or cînd și *fără nicĭ o teamă de răspundere*, înaintea juraților, să te facă să pierzĭ o vreme prețioasă de geaba, cel puțin ar fi drept să nu fiĭ tratat pe de-asupra și cu onoarea cuvenită numaĭ unuĭ Kirschen saŭ Kieselstein.

Un al doilea incident penibil a fost provocat de D. procuror, care, în focul uneĭ improvizațiĭ de o suficientă banalitate, a găsit de cuviință să arunce și o insultă personală ziaristuluĭ chemat în judecată.

Cum și de ce? ziaristul vedea pentru întîia oară în viața luĭ pe acest procuror, și probabil și procurorul pe ziarist. Ministerul public să însemneze oare tot atîta cît «insultătorul public?»

Ar fi vremea ca să se pună capăt unor ast-fel de deprinderĭ nedemne.

R.

CRONICA JUDICIARA

Impăratul Nicolae la Casaţie

Şedînţa secţiunei I-a a Curţiĭ de Casaţie a fost erĭ înveselită de un incident din cele maĭ nostime.

— Se ia în cercetare, începe preşedintele, recursul făcut de D. I. Dimitrescu.

— Pardon! Pardon, începe să vorbească acela care pesemne era I. Dimitrescu, eŭ nu sînt I. Dimitrescu ci împăratul Niculae I-iŭ ţarul Rusieĭ.

Consilieriĭ se uită zăpăciţi uniĭ la alţiĭ, toţĭ la preşedinte şi preşedintele, buimăcit şi el, obiectează foarte politicos:

— Mă rog... mă rog, D-v. ce poftiţĭ?

— Cum ce poftesc? Cu ce drept mă citaţĭ pe mine care sînt numit împărat Niculae I-iŭ prin decretul luĭ Pazvante I-iŭ? Poftim adresa, şi nenorocitul întinde prin uşierul Curţeĭ, o quitanţă de la poştă ca document doveditor de titlurile şi demnitatea sa. Poftim şi decoraţiunile!

Curtea în adevăr observase pieptul reclamantuluĭ plin de decoraţ unĭ deosebite de cotilion şi de acele care se cîştigă pe la diferite tirurĭ de prin bîlciurĭ.

— Va să zică D-v. sînteţi recurentul.... foarte bine, reia preşedintele de astă-dată plin de siguranţă, dezvoltaţi-vă vă rog motivele de recurs.

Biata Curte a avut parte să asculte toate bazaconiile în care e vorba de toate, afară de procesul care se discuta.

Ca să scape de nebun, Curtea a trebuit să suspende şedinţa.

In timpul snspensinneĭ, împăratul Niculae din noŭ îşĭ arată decretele sale de împărăţie publiculuĭ, şi promite tuturor să-ĭ facă miniştri.

Curtea însă ese şi respinge recursul.

— Foarte bine, vă decorez cu ordinul *Cecelia-Muzica* care mi s'a dat şi mie şi mĭ-a cîntat muzica treĭ nopţĭ şi treĭ zile!

Şi nebunul voeşte să decoreze pe preşedinte. Mîinele vînjoase ale aprozilor însă, maĭ tîrîş, maĭ grăpiş, daŭ afară din şedinţă pe împăratul Niculae, care se retrage, zbierînd cît îl lua gura:

— Las', Dom'le, să-l decorez, că m'a trimis din noŭ la tribunal.

Chiţibuş.

Din Bîrlad

(Corespondenţă particulară a ziaruluĭ *Adevĕrul*)

Primarul şi popa din comuna Chiţicanĭ aŭ expropriat pe maĭ mulţĭ locuitorĭ de pămînturile ce li s'aŭ dat după legea din 1864. Nenorociţiĭ îndură cea maĭ crudă mizerie pe cînd aceste două lipitorĭ, care se hrănesc din sudoarea ţăranuluĭ, se desfătează şi rîd de sărăcia lor. Sub-prefecţiĭ s'aŭ înmulţit, nu în scop de a garanta maĭ mult de cît altă dată respectul legeĭ şi al dreptăţeĭ, dar pentru a servi de agenţĭ guvernuluĭ în alegerĭ, prin urmare să tolereze toate ticăloşiile agenţilor electoralĭ.

Intendentul palatuluĭ administrativ de la noĭ, un anume Pavel Constantinciu, *fură geamurĭ, le vinde unuĭ ovreiŭ din strada Strîmbă; fură gaz de la balul damelor şi ca să'şĭ bată joc de maĭ mariĭ săĭ îl vinde tot pentru trebuinţa palatuluĭ; fură lăzile în care s'aŭ adus mobilierul palatuluĭ; în fine, dispune de nişte nenorocite servitoare ale palatuluĭ*, ca un sultan de haremul luĭ etc.

Faptele s'aŭ denunţat şi s'aŭ constatat ca adevărate, dar lucrurile se fac muşama

Lumea se întreabă: care să fie cauza acesteĭ toleranţe fără marginĭ?

Vom reveni.

Corespondent.

Ştirĭ Mărunte

* Examenul pentru libera practică de ingenerĭ hotarnicĭ se va ţine Duminică la ministerul de justiţie.

* Cu începere de azĭ, noua societate romînă de tramvae acordă un noŭ rabat asupra abonamentelor lunare. Decĭ, faţă cu noul scăzămînt, abonamentul general pe toate liniile exploatate cu caĭ şi electricitate va costa de acĭ înainte 15 leĭ lunar.

* D. George Dima, dirigintele coruluĭ *Reuniuneĭ romîne de muzică* din Sibiŭ, a fost decorat cu medalia Bene-Merenti clasa I-a, pentru meritele sale artistice.

* Din Bacăŭ nĭ se comunică cum că la kilometrul 4.6.0 de pe linia drumuluĭ de fier T.-Ocna-Moineştĭ, săpîndu se la fundaţiile unuĭ pod, s'a dat peste un strat subţire de ozocherită.

* Lucrările de teresament şi apărare a variante podululuĭ Vădenĭ, de pe linia Bucureştĭ-Galaţĭ, vor începe în cursul luneĭ viitoare. Costul acestor lucrărĭ se ridică la 93 000 leĭ.

* Cu începere de azĭ, D. profesor Alfred Binet îşĭ va relua cursul şi va continua regulat în zilele şi la orele anunţate

* Intr'una din şedinţele consiliuluĭ de miniştri s'a hotărît înfiinţarea de posturĭ de ajutorĭ la următoarele judecătoriĭ de pace: Dăniceĭ (Argeş), Valea Rea (Bacăŭ), Botoşanĭ, Pechea (Covurluiŭ), Şerbăneştĭ (Dîmboviţa), Darabanĭ şi Mihăilenĭ (Dorohoiŭ), Severin, Strehaia (Mehedinţĭ), Uscaţĭ (Neamţu), Mărăşeştĭ (Putna), Lespezĭ (Suceava), Iveştĭ (Tecucĭ), Babadag (Tulcea), Horezu (Vîlcea) şi Negreştĭ (Vasluiŭ).

* Sucursala marelor magazine Louvre din Paris, din Calea Victorieĭ 46, a primit zilele acestea un mare şi bogat transport compus din diferite articole de o frumuseţe şi de o eleganţă rară, precum pelerine, jupe haute nouveauté, articole de voiage, ciorapĭ etc.

De Lunĭ 7 Iunie şi pînă la 11 ale acesteĭ lunĭ se vor pune în vînzare cu preţurĭ reduse multe articole „*fin de saison*".

CRONICA

O voce sinceră

Citim în *Moş-Teacă*, pe lîngă alte lucrurĭ vechĭ, şi următoarele rîndurĭ nouă şi originale:

Incă nu mĭ-am revenit în fire. Am citit marele discurs al luĭ Lascăr Catargiu, şi mărturisesc că, în loc să mă luminez, mintea mi s'a întunecat maĭ răŭ.

Morală: pentru întîia oară un ziar recunoaşte că are un redactor care cînd scrie nu e în toată firea.

Circumstanţe atenuante: Redactorulul în chestie, după propria-ĭ mărturisire, mintea-ĭ este întunecată deja de obiceiŭ şi cînd scrie nu face de cît să i-se întunice *maĭ răŭ*.

Fritz.

Pariurile americane

Jurnalele americane spun că o partidă de biliard absolut originală, a fost jucată maĭ dănnă-zĭ la New-Yorck între doĭ amatorĭ, Jahn Wasington şi Edward Lewis.

Aceştĭ doĭ onorabilĭ aŭ pariat suma de 10.000 de dolarĭ că cine o face cel d'întîiŭ 100 de puncte de a călare.

Un biliard a fost aşezat într'un manej şi jucătoriĭ, ţinînd hăţurile cu o mînă şi tacul cu cea-l'altă, aŭ început carambolajele.

După două ceasurĭ, John Wasington a fost declarat învingător, în mijlocul aplauzelor uneĭ numeroase asistenţe.

***

Alt pariŭ.

Acum cîţĭ-va anĭ, doĭ inşĭ, Wander şi Stuckenberg, s'aŭ întîlnit într'o cîrciumă din San-Antonio, provincia Texas, şi aŭ început să discute puterea fie-căruia din eĭ de a ţine la frig.

Foarte surexcitat, Wander a propus luĭ Stuckenberg să se aşeze amîndoĭ în acelaşĭ timp pe un bulgăre mare de ghiaţă şi să se vadă cine o răbda maĭ mult la frig.

Stuckenberg a primit desfiderea, dar a maĭ adăogat din partea luĭ că luptătoriĭ să bea, cît ar sta pe ghiaţă, şi bere îngheţată.

Cincĭ-spre-zece livre sterlinge aŭ fost puse la mijloc. Se aduc blocurile de ghiaţă, pariorii se desbracă şi se aşează cu fos unul în faţa altuia.

Trec zece minute. Adversariĭ beaŭ în linişte băuturile îngheţate. Dar Wander îpcepu să păleaseă şi să dea semnul de mare nelinişte.

După 45 de minute el a renunţat la o luptă aşa de teribilă.

Stuckenberg însă nu se lasă. Stă un ceas întreg pe ghiaţă şi bea mereŭ bere în gheţată.

După aceea se scoală sprinten şi vesel, zicînd cu mult *sînge rece*: vedeţĭ, ghiaţa s'a topit sub mine de şase degete.

***

Dar nu toate pariurile americane se sfîrşesc cu bine, şi iată în privinţa aceasta ce dramă îngrozitoare s'a întîmplat la Mexic, în vara anuluĭ 1892.

James Erusby Walton, de locul luĭ din Anglia, şi Henry Adams din Statele-Unite, aŭ început să discute într'o seară, la Colima în Mexic, asupra curajuluĭ englezilor şi americanilor.

James Erusby socotea că englezii sînt ceĭ maĭ curagioşĭ, Adams riporsă că americaniĭ.

Pentru a pune capăt discuţieĭ, rivaliĭ hotărîră — în contra păttereĭ celor carĭ maĭ eraŭ de faţă — că amîndoĭ să încerce a se urca pe un vulcan în erupţie şi că acela care va înfige întîiŭ pe marginea vulcanuluĭ steagul ţăreĭ luĭ, acela să fie proclamat învingător.

La 20 Iulie, ceĭ doĭ nebunĭ s'aŭ îndreptat spre Touila, unde era un vulcan în erupţie.

Cînd aŭ ajuns la poalele vulcanuluĭ, conducătoriĭ aŭ încercat pentru ultima oară să'ĭ facă să renunţe la nebunia asta. Dar toate aŭ fost în zadar.

In ziua de 21 Iulie, americanul şi englezul, încălecaţĭ pe catîrĭ, aŭ început ascensiunea.

La două de amiază aŭ făcut popas, deja înconjuraţĭ de un fum gros care le ascundea primejdiile terenuluĭ; s'aŭ încălţat apoĭ cu ghete groase cu cue de fer, aŭ tăiat două bastoane în vîrful cărora aŭ agăţat steagul respectiv şi s'aŭ pus în drum spre gura vulcanuluĭ.

Trecuseră numaĭ cincĭ minute că conducătoriĭ lor, carĭ rămăseseră la poalele munteluĭ, aŭ auzit un mare zgomot subteran; pămîntul se cutremura, un nor de fum şi de cenuşe eşea din crater.

Pe cînd atmosfera s'a luminat puţin, conducătoriĭ aŭ zărit pe ceĭ doĭ adversarĭ înaintînd cu steagurile în mînă. Dar un torent de lavă s'a revărsat şi i-a coprins, înecîndu-ĭ.

Conducătoriĭ aŭ fugit scoţînd ţipete de groază.

***

De altmintrelea pariul, orĭ care ar fi el, e în totdeauna cam ridicol. Pariorul e în genere un vanitos saŭ un smintit.

Dar cînd pariul e împins pînă la punctul în care se obicînueşte în America, el devine o adevărată boală, care poate avea consecinţĭ dezastruoase, fără nicĭ un profit pentru cine-va.

ECOURI DIN STRAINATATE

Republicaniĭ italienĭ.—D-niĭ Zavattari, de Andreis şi Taroni, ceĭ treĭ deputaţĭ radicalĭ republicanĭ aleşĭ la Milan, aŭ publicat o declaraţie prin care se spune că eĭ vor depune jurămînt fiind că sînt forţaţĭ să'l depue şi alt-fel n'ar putea aduce la îndeplinire mandatul primit de la alegătorĭ, dar că, cu tot jurămîntul depus, eĭ se consideră ca degajaţĭ de orĭ ce obligaţie ne conformă principiilor republicane pe care le profesează.

***

Femee soldat.—*Agenţia naţională* spune că în ziua de 11 Iunie st. n., pe cînd sosea trenul de Strasbourg la gara de Est în Paris, comisarul special al gărel a procedat la arestarea uneĭ femeĭ, în vîrsta de patru zecĭ şi cincĭ de anĭ, numită Anna Boudoule, şi care era îmbrăcată în uniformă de artilerist din reg. No. 39, cu garnizoana în Toul.

Această femee va fi urmărită pentru port de haine nepermise şi pentru că a înşelat compania căilor ferate, plătind numaĭ un sfert de bilet, cum plătesc militariĭ. Ea a fost îmbrăcată de comisar femeeşte şi trimeasă la închisoarea femeilor, la Saint Lazare.

***

O republică nouă.—*Le Temps* ne dă următoarea extra-ordinară notiţă:

In timp ce D. Felix Faure, preşedintele republiceĭ franceze, vizita Franţa continentală, Corsica a primit şi ea vizita preşedinteluĭ republiceĭ Favolaro, care maĭ vizitase deja insula noastră.

Favolaro e o insulă situată la Sud-Est de Corsica, pe coasta orientală a Sardinieĭ. Avînd opt chilometri lungime şi treĭ lăţime, populaţia eĭ se ridică la 168 de locuitorĭ. In 1836, regele Carol-Albert al Piemonteluĭ a acordat familieĭ Bartolomi suzeranitatea acesteĭ insule. Timp de cincĭ zecĭ de anĭ, primul rege al eĭ Paul I, a domnit în pace. Dar după moartea luĭ, întîmplată în anul 1882, locuitoriĭ insuleĭ aŭ proclamat republica a căreia independenţă a fost recunoscută de guvernul italian în anul 1887. Constituţia acesteĭ republicĭ stabileşte că preşedintele se alege pe timp de şase anĭ şi că femeile aŭ drept de vot.

INFORMAŢIUNI

Duminică se vor întruni maĭ mulţĭ advocaţĭ liberalĭ la D. Giani pentru a discuta cestiunea uneĭ pretinse azistenţe judiciare pentru apărarea gratuită a drepturilor sătenilor, moşnenilor şi micilor proprietarĭ.

Această azistenţă judiciară e vorba să se constitue în contra legeĭ minelor.

Ministrul de războiŭ a comunicat telegrafic tuturor corpurilor de armată, că noile modificărĭ aduse legeĭ organizăriĭ serviciuluĭ sanitar al armateĭ nu pot obliga în nicĭ un senz pe actualiĭ studenţĭ în medicină, internĭ aĭ spitalelor militare. Eĭ rămîn, încă, tot sub regimul legeĭ din 1892.

Această hotărîre a ministruluĭ s'a luat în urma energiculuĭ protest al studenţilor în medicină din Iaşĭ.

D. Al. Lahovary a dat alaltăseară un mare prînz în onoarea D-luĭ de Weede, simpaticul fost ministru plenipotenţiar al Olandeĭ înaintat în aceeaşĭ calitate la Madrid.

La acest prînz aŭ fost invitaţĭ D-niĭ de Weede, contele Leyden, ministrul Germanieĭ, contele D'Aubigny, ministrul Franţeĭ, Stanceff, agentul Bulgarieĭ, prinţul Lvow, consilier la legaţia rusească, Ghica-Brigadiru şi procurorul Şutzu cu Doamnelor lor.

Prînzul a durat pînă la orele 12 din noapte.

D. Lascar Catargiu a hotărît dizolvarea consiliuluĭ comunal din Brăila.

D. Rahtivanu, prefectul Brăileĭ, era hotărît să îşĭ dea demisiunea, dacă dizolvarea s'ar fi refuzat.

In ce priveşte conflictul dintre prefect şi actualul primar Suditu, primul ministru a dat cîştig de cauză celuĭ întîiŭ. Ast fel lista guvernamentală pentru viitoarele alegerĭ comunale se va prezinta în cap cu D. Perlea.

Guvernamentaliĭ speră că poliţaiul Papamihalopol va triumfa la viitoarele alegerĭ.

Semănăturile de toamnă, ca şi cele de primă-vară sînt admirabil de frumoase în toată ţara şi, dacă timpul favorabil de pînă acum va continua, vom avea o recoltă din cele maĭ bune.

Rapiţa, care în maĭ multe locurĭ a fost deja secerată, va da anul acesta o recoltă strălucită. Deja preţul vagonuluĭ de rapiţă s'a urcat la 2,000 leĭ.

La Brăila şi Galaţĭ, exproprierile continuă a se face cu mare activitate şi cererile sînt cu mult superioare oferteĭ, fiind lipsă de grîne.

E temere, însă, ca nu cumva grînele să fie maluroase.

E vorba ca în locul D-luĭ Băleanu să fie numit prefect al judeţuluĭ Ilfov D. I. I. Ghica, actual director al prefectureĭ.

Contingentul rezerveĭ din 1887 va fi concentrat pentru manevre pe timp de 40 zile, iar nu 90 după cum din eroare s'a anunţat.

D. deputat Sandu Răşcanu, faimosul comandant al bătăuşilor din Iaşĭ, şi-a dat demisiunea din clubul conservator.

Greva lucrătorilor din Reşiţa

Asupra greveĭ lucrătorilor romînĭ din Reşiţa, primim următoarele amănunte:

Joĭ dimineaţă aŭ sosit două companiĭ de linie din Lugoj. Lucrătoriĭ eraŭ adunaţĭ pe cîmp şi discutaŭ cu linişte cele petrecute în ajun, împreună cu un mare număr de sătenĭ din comunele romîne învecinate.

Directorul minelor împreună cu un maior şi cu comandantul jandarmerieĭ, urmaţĭ de cele două companiĭ şi de un mare număr de jandarmĭ, s'aŭ dus în cartierul lucrătorilor şi i-aŭ somat să reintre în mine. Lucrătoriĭ aŭ refuzat pînă cînd nu li se reduc orele de lucru la cel puţin 10 ore pe zi, îmbunătăţindu-li-se în acelaşĭ timp salariile.

Văzînd rezistenţa lucrătorilor, directorul prefectureĭ din Lugoj le-a ordonat să se împrăştie pe la vetrele lor; lucrătoriĭ însă aŭ refuzat zicînd că se află pe pămîntul unuĭ tovarăş al lor.

Atuncĭ comandantul celor două batalioane a ordonat o şarjă cu baionetele scoase. S'a produs un tumult grozav; peste 2000 de bărbaţĭ, femeĭ şi copiĭ aŭ început să ţipe şi să plîngă. In cîte-va minute toţĭ s'aŭ refugiat în comuna urbană Reşiţa şi s'aŭ adăpostit în grădina preotuluĭ romîn din localitate.

In urma şarjeĭ maĭ multe femeĭ, copiĭ şi lucrătorĭ aŭ primit rănĭ grave.

Teroarea este la culme. Intreg orăşelul este înconjurat de un cordon de soldaţĭ de teama uneĭ eventuale invaziunĭ a ţăranilor din împrejurime.

Eforia spitalelor civile a încheiat Mercurĭ un jurnal, prin care s'a decis că toţĭ aceĭ funcţionarĭ aĭ Eforieĭ, carĭ fiind demisionaţĭ saŭ înlocuiţĭ aŭ ridicat de la casieria Eforieĭ reţinerile lor de 5 la sută asupra lefeĭ, nu maĭ pot reintra în vr'o funcţiune a acesteĭ instituţiĭ sub nicĭ o condiţie.

Joĭ s'a terminat concursul pentru ocuparea postuluĭ de medic primar al spitaluluĭ Pantelimon.

Aŭ reuşit printre ceĭ întîiŭ D-niĭ doctorĭ Turbure şi Vrabie.

D. dr. Turbure va fi numit medic primar al acestuĭ spital.

Alaltăeĭ a căzut o ploaie torenţială în comuna Perişoriĭ-Spinĭ din judeţul Argeş.

Ploaia a rupt şoseaua judeţeană la punctul Pripoaia şi a distrus podul.

In comunele Zălătoncel şi Bobueştĭ a căzut şi piatră în mărimea uneĭ alune, producînd marĭ stricăciunĭ printre semănăturĭ.

Procesul Kirschen

Erĭ a venit înaintea Curţeĭ cu juraţĭ procesul luĭ Kirschen. D. procuror Christea a cerut ca Curtea să-şĭ decline competinţa de a judeca acest proces pe motiv că prin legea de la 1893 se dă falşurile în materie comercială în competinţa tribunalelor şi că acea lege este şi o lege de procedură şi are efecte retroactive şi prin urmare ea se aplică şi luĭ Kirschen care a comis faptul de falş în acte comerciale sub imperiul legeĭ vechĭ.

D. avocat Stavri Brătianu din partea acuzatuluĭ s'a opus pe motiv că legea de faţă nu are putere retroactivă şi în acelaş timp a cerut liberarea din prevenţie a luĭ Kirschen pentru că el nu este închis în virtutea unuĭ mandat de depunere din partea judeluĭ de instrucţie, ci numaĭ cu un mandat de aducere, aceasta acum în urmă cînd Kirschen a făcut opoziţie şi s'a predat.

Curtea a respins cererea acuzatuluĭ şi a declinat competinţa de a judeca, iar în ceea ce priveşte liberarea din prevenţie a opiniat că tribunalele corecţionale se vor pronunţa.

D. Costea Balş, prefectul judeţuluĭ Suceava, în urma uneĭ consfătuirĭ ce a avut cu D. Lascar Catargiu, s'a decis a rămîne în Capitală pînă după scrutinul de balotaj ce se va face Duminică la Fălticenĭ.

Prin aceasta D-sa caută să dovedească că n'are nicĭ un amestec în alegerile comunale din Fălticenĭ.

D. Balş este hotărît ca, în cazul cînd lista catargistă patronată de faimosul Răcăciune va izbuti, să-şĭ dea demisiunea.

STIRI TELEGRAFICE

PARIS, 1 Iunie.—*O depeşă din Burgos anunţă moartea luĭ Rinz Zorilla.*

La Paris s'a constituit o asociaţiune sub numele de „Comitetul egipţian" care are de scop neutralitatea Egiptuluĭ. Impulsiunea ar veni de la deputatul Delocle.

Trupele franceze aŭ ocupat Mevotanana la 9 Iunie.

FOIŢA ZIARULUI «ADEVERUL»

63

JULES MARY

Cine'ĭ Ucigaşul?

Partea II

Mizeriile unuĭ condamnat

VI

Britannia sosise la Southampton într'o zi de Sîmbătă.

Collivet se informă despre plecările vapoarelor pentru Franţa.

E un serviciŭ între Havre şi Southampton de două orĭ pe săptămînă, Mercurea şi Vinerea, între Southampton şi Havre Marţea şi Sîmbăta.

Vaporul de Sîmbătă tocmaĭ plecase cînd sosia *Britannia*.

Pasageriĭ cu destinaţia pentru Franţa trebuiaŭ decĭ să aştepte pînă Marţea următoare, afară numaĭ dacă nu preferaŭ să se ducă cu trenul la Douvres, unde era posibil să găsească un vapor.

Collivet nu era grăbit.

Avea de gînd să se îmbarcheze pe acelaş vapor ca şi Haudecoeur.

Aştepta decĭ pe aceasta din urmă.

La zece ore seara *Britannia* putu să între în port.

In orele de aşteptare, Haudecoeur nu maĭ avea de lucru.

Putea decĭ să se urce în sfîrşit şi el pe punte să respire un aer maĭ proaspăt.

De odată însă cine-va îl atinse de umăr şi-ĭ rosti numele.

— Haudecoeur.

Se întoarse numaĭ de cît.

Era tot marinarul pe care i-l trimisese căpitanul *Britannieĭ* la Sydney.

— Căpitanul are să-ţĭ vorbească, îĭ zise marinarul încet.

Haudecoeur îl urmă.

Căpitanul era în cabina luĭ.

Era un om foarte înalt, slab, cu ochiĭ albaştri, favorite albe ca zăpada; faţa-ĭ era arsă de mare. Privirea blîndă.

Cu un gest liniştit, arătă luĭ Haudecoeur un scaun.

— Iubesc mult pe D. de Kérunion, care mĭ-e şi cam rudă, — zise el, — şi ştiŭ că D. de Kérunion e convins de nevinovăţia şi de cinstea D-tale. Nu pot rămînea decĭ indiferent la situaţia foarte delicată ce ţi s'a făcut.

«N'am stat la îndoială să te primesc pe bord, după cum aĭ văzut, şi dacă ţi-am dat slujba de fochist, n'a fost atît pentru că aş fi avut nevoe de braţele D-le, cît pentru a te apăra pe cît se putea de privirĭ indiscrete.

— Ah, Domnule, D-tale o să-ţĭ datoresc cea maĭ mare fericire a vieţiĭ mele fiind-că mulţămită D-tale, în curînd o să-mĭ revăd nevasta şi copiiĭ.

—Eŭ n'am fost de cît un intermediar.. Toată recunoştinţa şi iubirea o datoreştĭ D-luĭ de Kérunion...

Se ridică, făcu doĭ saŭ treĭ paşĭ prin cabină, apoĭ se aşeză înaintea uneĭ mese pe care era un registru.

Deschise registrul.

Apoĭ se întoarse spre Haudecoeur.

— In scrisoarea pe care D. de Kérunion ţi-a dat-o pentru mine, făcea oare-care aluziĭ la fuga D-tale din Bourail, la cursa ce ţi s'a întins, la primejdiile de care aĭ scăpat ca prin minune; două nume reveneaŭ, în maĭ multe rîndurĭ, în scrisoarea luĭ: Jacquemin şi Collivet..

Faţa luĭ Haudecoeur se întunecă.

Prin ochĭ îĭ trecu un fulger de ură.

— Pe cel dintîiŭ îl iert, Domnule. E un om răŭ, e adevărat, dar în sfîrşit, era aproape în dreptul luĭ... Cît pentru cel d'al doilea, dacă vr'o dată mĭ-a cădea în mînă, atît maĭ răŭ pentru dînsul, atît maĭ răŭ. atît maĭ răŭ...

Comandantul, ascultînd pe Haudecoeur, răsfoia registrul.

—Citeşte, te rog, lista pasagerilor luaţĭ la Sidney, zise el de o dată, şi vezĭ dacă vre-unul din aceste nume nu-ţĭ va atrage atenţia.

Mirat, Haudecoeur se apropiă şi citi.

Urmă o tăcere de cîte-va secunde.

Apoĭ tresări şi se uită la căpitan.

Era foarte palid.

— Domnule, zise, Domnule...

— Aĭ citit?

— Da... numele... numele luĭ Collivet...

— Poate nu e acelaş cu duşmanul D-tale?

— Ba da, Domnule, da... alt-fel ar fi o prea ciudată întîmplare... El e, nu poate încăpea nicĭ o îndoială.

— In or-ce caz, eştĭ prevestit... e tot ce am voit, tot ce am putut să fac.

— Iţĭ mulţămesc, Domnule, îţĭ mulţămesc... Incă ceva: Omul acesta maĭ e pe vapor?...

— Nu, s'a coborît cu pasageriĭ.

— Dacă m'a văzut, sînt pierdut.... e îndîrjit împotriva mea... Nu ştiŭ pentru ce mă urăşte, dar dacă a venit pînă la Bourail ca să'mĭ întindă o cursă în care era cît p'acĭ să'mĭ las oasele, o s'o încerce şi 'n Europa... Cine ştie, da, cine ştie dacă poliţia e deja prevăzută despre fuga şi reîntoarcerea mea?

— Mi se pare cam greŭ lucru ca să fi aflat ceva Collivet despre prezenţa D-tale pe bord... afară numaĭ dacă nu te va fi zărit la Sydney şi nu te va fi urmărit.

Dacă te-a văzut, veĭ afla numaĭ decît. Cît timp veĭ fi în Englitera, poliţia franceză nu-ţĭ poate face nimic. Numaĭ după sosirea D-tale în Franţa vor începe primejdiile pentru D-ta... dar dacă Collivet are în adevăr interes să-ţĭ facă răŭ, nu te va pierde din vedere şi o să'l prinzĭ urmărindu-te, îndată ce veĭ debarca.

«De-acu, eştĭ liber, Haudecoeur, slujba d-tale a încetat. Adio, şi noroc bun!....

— Adio, Domnule, adio!

Haudecoeur se coborî, se îmbrăcă, îşĭ făcu pregătirile.

Apoĭ aşteptă pînă ce *Britannia* să se poată apropia de ţărm.

Ura şi spaima se luptaŭ în sufletul săŭ.

Ura pentru acest om a căruĭ îndărătnicie d'a voi să'l piarză n'o înţelegea.

Spaima—o spaimă instinctivă—gîndindu-se că ar fi putut să cază iar în mîinile poliţieĭ şi să fie retrimis la Caledonia.

Se uită înainte, la cîţĭ-va kilometri, la portul oraşuluĭ Southampton.

Collivet de sigur trebuia să fie pe undeva p'acolo, pîndind acortarea Britannieĭ.

Cum să fac să scape încă o dată de dînsul?

Să caute să-ĭ vorbiască, să se explice cu dînsul?

Să reamintească acestuĭ ticăloa vorbele schimbate între Jacquemin şi dînsul pe mica insulă de stîncĭ din canalul de la Bourail, atuncĭ cînd Jacquemin, cu puşca încărcată, aştepta apariţia evadatuluĭ că să sfîrşească cu dînsul?

Ce putea să rezulte din asta?

N'ar fi însemnat oare a se demasca fără de folos?

Nu era maĭ bine să se prefacă aşa ca şi cînd n'ar fi observat c'a fost descoperit şi să evite ast-fel maĭ uşor cursele pe care avea să i le maĭ întindă?

Rămase aşa gînditor pînă seara.

Era atît de absorbit, atît de trist, în cît nicĭ nu observă cînd *Britannia* se puse în mişcare spre port.

Noaptea venise, şi farurile începură să scînteie în întuneric cu lumina lor fîlfîitoare.

Cînd înţelese că se apropia momentul debarcăriĭ, se cutremură.

Săptămînile petrecute pe bordul vaporuluĭ *Britannia*, departe de or ce primejdie, fuseseră un timp de linişte şi de siguranţă.

Acu vînătoarea avea să reînceapă.

Şi fiara vînată de copoiiĭ poliţieĭ era dînsul!

Britannia ajunse însfîrşit la ţărm.

Haudecoeur era cu ochiĭ în patru.

Nu vedea însă nicăerĭ pe Collivet.

Işĭ luă bagajul şi se îndreptă spre una din stradele portuluĭ.

După ce merse aşa cît-va timp, dîndu'şĭ un aer grăbit, se opri de odată, se întoarse şi, ascunzîndu-se la un colţ, aşteptă.

Era adevărat saŭ numaĭ închipuire?

I se păruse că auzea pe cine-va urmărindu-l pas de pas.

Din ascunzătoarea luĭ însă nu văzu nimic.

Nu trecu nimenĭ.

Atuncĭ, se maĭ linişti.

Collivet nu-l văzuse cînd părăsise vaporul.

Saŭ dacă îl văzuse, îĭ pierduse urma.

(Va urma).

BURSA DE BUCURESCI

Cursul de la 3 Iunie (14 Iunie) 1895

5% Renta r. p.	102¹/₄	Acţ. B. Agricole	250
5% Renta am.	99⁷/₈	Dacia-Romînia	398
5% „ (92—93)	101	Naţionala	418
5% „ am	97	Patria	100
6% Oblig. rur.	103	Construcţiĭ	149
Pensiunĭ	285	*SCHIMB*	
5% Obl. c. Buc	100¹/₂	Londra	25.30.27¹/₂
5% „ (1890)	98	Paris	100.40.35
5% Fonc. rur.	97¹/₂	Viena	208³/₄.¹/₄
6% „ urb.	103¹/₂	Berlin	123 90.75
5% „ „	94⁷/₈	Belgia	99.50
5% „ „ Iaşĭ	85	Scont B. a.	8
6% Obl. bazalt	97	Avans. „ v.	6
Banca Naţ.	1580	„ C. dep.	7¹/₂

Hovaşiĭ aŭ fost puşĭ pe fugă de focul a două baterii de munte. Francezii n'aŭ avut de cît doĭ oamenĭ răniţĭ uşor, dar trupele aŭ suferit oboseli marĭ.

Guvernul a decis că cele 4 coloniĭ ale Senegaluluĭ, Sudanuluĭ, Guianeĭ şi Coasteĭ de fildeş să fie puse sub autonomia unuĭ guvernator general cu reşedinţa la Senegal.

BERLIN, 1 Iunie.— După nişte depeşĭ private din Londra subscripţia la împrumutul ruso-chinez se va face la finele luĭ Iunie la Paris, Petersburg şi la Amsterdam.

Emisiunea se va face aproape al pari.

CHRISTIANIA, 1 Iunie. — Regele a însărcinat pe D. Soerdrup, şeful stîngeĭ, cu formarea nouluĭ cabinet.

D. Soerdrup a cerut să se gîndească.

HONG-KONG, 1 Iunie. — Trupele japoneze aŭ ocupat fără luptă Tamsiŭ şi Taipch-Fu (Formosa) şi aŭ luat administraţia vămilor.— Chinezii aŭ depus armele.

Comerţul continuă ca de obiceiŭ; nu sînt de temut turburărĭ; corabia de războiŭ englezească *Rainbow* a părăsit Tamsiŭ.

Rusia şi Austro-Ungaria

PETERSBURG, 1 Iunie. — *Journal de St. Petersburg* relevează în discursul conteluĭ Goluchowsky maĭ cu deosebire pasagiul care zice că schimbarea de persoană în funcţiunile de ministru al afacerilor străine nu va aduce schimbarea politiceĭ străine a Austro-Ungarieĭ şi că şansele pentru menţinerea păciĭ sînt considerabile.

Ziarele *Nowosti* şi *Petersburgskaia Wiedomosti* fac să reiasă maĭ cu deosebire pasagiile privitoare la politica trip elalianţe.

Tîrgul cerealelor

Viena 30 Maiŭ 1895

Semnalăm cursurile de azĭ:

Griul de Toamnă	fl.	7 59
Secara de „	„	6.60
Ovăzul de „	„	6.29
Porumbul de Maiŭ-Iunie	„	6.63
Porumb Iulie-August	„	6.39
Colza „ Aug.-Sept.	„	11.25

Brăila 31 Maiŭ 1895.

Porumb roşu 18000 greut. 58¹/₂ preţul 8.90. — Griŭ cant. 14630 greut. 56—59¹/₂ preţul 8.75 9 22¹/₂. — Porumb cant. 5600 greut. 57¹/₂ preţul 8.80.

Cereale sosite la 31 Maĭ 1895.— Pe apă: Griŭ 15980, Porumb 2400, Orz 220. Pe uscat: Griŭ 6500.

Galaţĭ 30 Maĭ 1895.

Secară cant. 4000 greut 54 preţul 7.12¹/₂. — Porumb cant. 4200 greut. 61¹/₂ prţţul 8.35. — Orz 1000 greut. 45 preţul 4.40.

Semaphore de Brăila

Criza în Austria

VIENA, 1 Iunie.—Intr'o întrunire a stîngeĭ germane, toţĭ oratoriĭ aŭ declarat că atitudinea celor l'alte partide ale coaliţieĭ şi acea a ministruluĭ instrucţiuneĭ publice în chestiunea creăriĭ unuĭ gimnaziŭ slavon la Cilli face cu neputinţă prezenţa ulterioară a stîngeĭ germane în coaliţie.

Preşedintele clubuluĭ a fost invitat să convoace îndată o şedinţă în care membriĭ vor trebui să ia o hotărîre definitivă.

Din Camera Italiana

ROMA, 1 Iunie.—Ministrul tesauruluĭ a prezentat bugetul pentru 1895-96. El a declarat că bugetul 1893-1894 *s'a închis cu un deficit de 59 milioane.* Exerciţiul actual nu va aduce o agravare situaţiuneĭ, precum nu va aduce nicĭ exerciţiul viitor, dacă se aprobă propunerile făcute de guvern în 1894.

In ce priveşte datoria publică, guvernul tinde să unifice nenumăratele felurĭ de titlurĭ, să împedice sporirea ulterioară a datorieĭ publice, să se îndrepteze către restricţiunea progresivă a circulaţiuneĭ biletelor de bancă neacoperite de o egală rezervă metalică.

Ministrul tesauruluĭ a depus apoĭ oare-care proiecte privitoare la stabilimentele de emisiune; a rugat atît pe amiciĭ cît şi pe adversariĭ politicĭ aĭ guvernuluĭ să voteze măsurile privitoare la stabilimentele de emisiune şi măsurile financiare, spre a stabili un echilibru durabil al bugetuluĭ (aplause viĭ).

Camera a votat în unanimitate, afară de 20 de voturĭ ale socialiştilor şi ale extremeĭ stîngĭ, elogiĭ pentru generalul Baratieri şi pentru trupele sale.

Numeroase proiecte de legĭ s'aŭ depus apoĭ de diferiţĭ miniştri; printre acestea se află şi tratatul de comerţ italo-japonez.

D. Imbriani în numele extremeĭ stîngĭ şi Costa, în numele socialiştilor, aŭ declarat că dezaprobă politica colonială a guvernuluĭ.

D. Imbriani a atacat guvernul în mod viŭ; l'a acuzat de neconstituţionalitate; a negat că rezultatele alegerilor sînt expresiunea aprobăriĭ de către popor a măsurilor guvernamentale (sgomote dese, rechemărĭ la ordine.)

D. Crispi a răspuns că nu se poate anticipa asupra discuţiuneĭ măsurilor propuse de guvern. Trebue să se aştepte ca birourile să le fi examinat; la momentul oportun primul ministru va cere parlamentuluĭ aceleaşĭ sufragiĭ pe care ţara le-a dat deja. (aplause).

In virtutea reglementuluĭ, preşedintele Camereĭ a numit pe toţĭ ceĭ 20 membriĭ aĭ comisiuneĭ alegerilor, adică 12 ministerialĭ şi 8 din opoziţie. Printre aceştia din urmă se află notabilităţile opoziţieĭ: D-niĭ di Rudini Brin, Zanardelli, Cavalotti, etc. cărora ministerialiĭ nu pot ţine piept (?).

Cîte-va ziare afirmă că această alegere a displăcut majorităţiĭ şi că membriĭ ministerialĭ aĭ comisiuneĭ nu vor asista mîine la întrunirea comisiuneĭ, pentru ca aceasta să nu se poată constitui.

Cercurile parlamentare consideră poziţiunea preşedinteluĭ Camereĭ, D. Villa, ca deja compromisă.

BULETIN ATMOSFERIC

Institutul meteorologic

Bucureştĭ, 14 Iunie 1895, 12 ore ziua

Inălţimea barometrică la	0° 751.0
Temperatura aeruluĭ	24°.6
Vîntul slab de la SE.	
Starea ceruluĭ noros.	
Temperatura maximă de erĭ	27°
„ minimă de astăzĭ „	14°
Temperatura la noĭ a variat între „	29 şi—11

Erĭ nor şi timp liniştit, ploae torenţială însoţită de grindină a căzut la Dăgăneştĭ în Vlaşca; a maĭ plouat şi în unele localităţĭ din Moldova şi Muntenia. In judeţul Botoşanĭ vînt tare Barometrul s'a ridicat mult în Moldova de sus, el continuă a creşte în toată ţara. Temperatura s'a coborît mult în Moldova, în Muntenia creşte încet.

Astăzĭ nor şi timp liniştit, barometrul staţionar

Abonamente de vilegiatură

In ţară:
O lună 3 leĭ; 15 zile leĭ 1.50
In străinătate:
O lună 5 leĭ; 15 zile leĭ 2.50.

ULTIME INFORMATIUNI

La congresul internaţional al C. F. ce se va ţine la 14 Iunie în Londra, delegaţiĭ Franţeĭ împreună cu D. Duca vor propune ca orele să fie schimbate în toate ţările, întocmaĭ cum e în Italia de doĭ anĭ.

Propunerea va fi ca orele din zi cu cele din noapte să fie contopite, adică să nu maĭ fie 12 ore de zi şi tot atîtea de noapte, ci 24 de ore; ast-fel miezul nopţiĭ s'ar indica 0 ore 0 minute. E foarte probabil, că această propunere se va primi şi în acest caz se vor schimba imedial ceasoarnicele tuturor gărilor din Europa.

In viitor deci trenul de Predeal nu va maĭ pleca la orele 5.35 p. m., ci la orele 17,35.

La bursa de cereale din Budapesta s'aŭ maĭ vîndut alaltăerĭ 3200 cuintale de griŭ romînesc cu 6 florinĭ 80 creiţarĭ cuintalul.

Situaţia burseĭ arată, că cererile aŭ fost maĭ marĭ ca ofertele.

D. general Lahovari, care pleacă în ziua de 8 Iunie la Plevna însoţit de maĭ mulţĭ ofiţerĭ, a fost invitat de prinţul Ferdinand al Bulgarieĭ să'ĭ facă o vizită la Varna.

Ofiţeriĭ garnizoaneĭ din Nicopole vor da un banchet în onoarea D-luĭ general Lahovari şi a ofiţerilor romînĭ.

D. Tache Ionescu a plecat aseară la Sinaia de unde se va întoarce Duminică la Ploeştĭ pentru a prezida solemnitatea punereĭ pietreĭ fundamentale a nouluĭ liceŭ.

Comitetul executiv al partiduluĭ liberal a hotărît, în ultima sa întrunire, ca în cursul vereĭ să se facă maĭ multe întrunirĭ publice prin localităţile unde conservatoriĭ manifestă viĭ nemulţumirĭ în contra prefecţilor.

Scopul acestor întrunirĭ este de a determina trecerea în opoziţie a conservatorilor nemulţumiţĭ.

Ast fel cea întîiŭ întrunire se va ţine la Slatina, unde nemulţumirile sînt foarte mult accentuate.

Faimosul Demostene Valsamos a fost condamnat ierĭ de către tribunalul din Brăila la doĭ anĭ închisoare pentru faliment fraudulos; iar cumnaţiĭ săĭ Slavi şi Patrichi la cîte şeapte lunĭ închisoare.

Condamnaţiĭ aŭ apelat.

De alt-fel escrocul Valsamos s'a împăcat cu toţĭ creditoriĭ făcînd un concordat.

Curţile şi tribunalele vor lua vacanţă la 28 Iunie.

Consiliul profesoral al şcoaleĭ normale superioare a hotărît eliminarea meritată din numita şcoală a D-luĭ Ilie Bărbulescu, faimosul protegiat al luĭ Take Ionescu.

Acest Bărbulescu este identic cu acela care a provocat scandalurile de la concursul pentru o bursă de limbĭ slavice.

D. inspector Pencovicĭ a terminat ancheta sa la prefectura judeţuluĭ Vlaşca. Azĭ D-sa va înainta raportul asupra ancheteĭ D-luĭ L. Catargiŭ.

Raportul pare a nu fi favorabil vecheĭ administraţiĭ a judeţuluĭ.

Ni se asigură că tratările dintre D-niĭ Eugen Stătescu şi Gr. Păucescu aŭ înaintat pînă la punctul formăriĭ uneĭ concentrărĭ a opoziţieĭ liberale, disidente şi liberal-canservatoare.

Discuţiunea urmează asupra cestiuneĭ autonomieĭ comunale, pe care o cere D. Gr. Păucescu să se introducă în programul liberal ca o condiţie a intrăriĭ sale în falanga opoziţieĭ concentrate.

Aseară conservatoriĭ răcăciuniştĭ din Fălticenĭ aŭ ţinut o întrunire publică în vederea scrutinuluĭ de balotaj de mîine.

Aŭ vorbit D-niĭ Millo, căpitan Millo, Răcăciune, etc.

Toţĭ s'aŭ lăudat că sînt conservatorĭ purĭ şi se bucură de protecţia D-luĭ L. Catargiu.

Diseară vor avea o întrunire junimistă. Şansele pentru alegerea de mîine sînt egale pentru ambele tabere.

Regele şi regina vor lua reşedinţă pe la finele săptămîneĭ viitoare la Sinaia.

Gereralul Poenaru inspectează azĭ garnizoana din Piteştĭ.

Mîine D-sa se va întoarce în Capitală pentru a putea azista la cîte-va examene ale şcolilor militare.

SOCIETATEA PRESEI

CONVOCARE

D-niĭ membri aĭ societăţeĭ preseĭ sînt convocaţĭ în adunare generală ordinară pentru Duminică 4 Iunie curent orele 8 jumătate seara.

Ordinea zileĭ:
Comunicărĭ,
Admisiunĭ de nouĭ membri,
Alegerea unuĭ censor în locul vacant.

Preşedinte D. A. Laurian

BIBLIOGRAFIE

VATRA, No. 11 din anul *al doilea* a apărut cu următorul sumar:

O familie Domnească în exiliŭ (urmare şi fine), de Neculaĭ Iorga. — Zestrea. de Guy de Maupassant, tr. de C. Ramură. — Sburătoare, de Ion Breazu. — Uneĭ visătoare, poezie, de Ion Ţicudianu. — Paricidul, de Guy de Maupassant, tr. de C. Ramură.,— Nora, dramă în treĭ acte, de Henric Ibsen (urmare), tr. de B. Marian. — De la sat, poezie, de Maria Cunţanu.— Majoratul, de Hoffmann, (urmare şi fine), tr. de C. Ramură. — Fel de fel

Ilustraţiile. — Căzut! — La rugăciune. — După culise. — Chopin — O telegramă.— Mănăstirea Voroneţ. — Tinere japoneze la recolta ceaiuluĭ.

INSERTII

Domnule director,

Din ordinul Bănceĭ Niederoesterreichische Escompte Gesellschaft, Viena, vă rugăm a publica în onor. D-voastră ziar, că protestul poliţeĭ de *leĭ 17,45* per 31 Martie asupra *P. Velescu et-co. Craiova* a fost făcut din eroare, de oare-ce conform înţelegereĭ prealabile între acceptanţĭ şi D. *Herman Hirsch* această poliţă trebuia prezentată după scadenţă.

Primiţĭ etc.
Marmorosch Blank et-co.

MAȘINELE DE SECERAT CU TAISUL LA STENGA SE VEND CU PRECIURI REDUSE

Siphoane Hygienice cu Anteriorul de Porcelan

Bucuresci, Tipografia Modernă Gr. Luis, Strada Academieĭ No. 24